

۱- در کدام گزینه یک واژه نادرست معنا شده است؟

- (۱) شغال (جانوری از تیره‌ی سگان)، رای (اندیشه)، شوریده‌رنگ (آشفته‌حال) (۲) شل (دست و پای از کار افتاده)، چاشنی (مزه)، گران (سنگین)
 (۳) ارغوان (نوعی ساز)، اقبال (نیک‌بختی)، فخر (افتخار)
 (۴) غیب (نهان)، جیب (بقه)، قرین (همراه)

۲- معنای چند واژه در مقابل آن نادرست است؟

«دون همت (دارای طبع پست)، فروماندن (تحیر)، توفیق (سازگار گردانیدن)، حلاوت (شیرین)، نژند (خواری)، تافتن (گره زدن)»
 (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) یک

۳- نام پدیدآورندگان و نوع آثار «بهارستان» و «بوستان» به ترتیب کدام است؟

- (۱) جامی، نثر - سعدی، نظم (۲) وحشی بافقی، نثر - سعدی، نثر (۳) جامی، نظم - سعدی، نثر (۴) وحشی بافقی، نظم - سعدی، نظم

۴- در کدام بیت غلط املائی وجود ندارد؟

- (۱) ز دنیا بخش ما غم خوردن آمد / نشاید خوردن آلا رذق مقسوم
 (۲) کلک مشاطه‌ی صنعش نکشد نقش مراد / هر که اغرار بدین حسن خداداد بکرد
 (۳) آن‌که ناوک بر دل من زبرچشمی می‌زند / غوت جان حافظش در خنده‌ی زیر لب است
 (۴) قصد خون تو کنند و قصد سر / نه از برای حمیت دین و هنر

۵- کدام بیت غلط املائی دارد؟

- (۱) کس دید صورتی که نکوتر ز روی اوست؟ / کس خواند سورتی که ز الحمد برتر است؟
 (۲) رفیق خیل خیالیم و همنشین شکیب / قرین آتش هجران و هم‌قران فراق
 (۳) ای روح بخش بی‌بدل ای لذت علم و عمل / باقی بهانه‌ست و دغل کاین علت آمد وان دوا
 (۴) حلاوتی که تو را در چه ذنخدان است / به کُنه آن نرسد صد هزار فکر عمیق

۶- آرایه‌های «مراعات‌نظیر، تشبیه، کنایه و جناس تام» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

الف) در وفا چشم ندارم که ثبات باشد / که توقع نتوان داشتن از عمر ثبات

ب) چون نمودی سیر و دور خویش را صائب تمام / روشنی چون مه به خورشید در خشان بازده

ج) مرغ شب‌خوان که دم از پرده‌ی عشاق زند / گو نوا از من شب‌خیز بیاموز امشب

د) تا تو در چشم منی از نظرم دور نشد / ذره‌ای چشمه‌ی خورشید در خشان

- (۱) د - ج - الف - ب (۲) ج - د - الف - ب (۳) د - ب - ج - الف (۴) ج - ب - د - الف

۷- در کدام بیت «جناس همسان» به کار رفته است؟

- (۱) میانش یک سر مو در میان نیست / ولیکن یک سر مویش دهان‌است
 (۲) چو در گره فکنی آن کمند پرچین را / چو تاب طره به هم برزنی همه چین را
 (۳) ای چنگ تو سر برکن در حلقه سر اندر کن / تو خویش تهی‌تر کن تا چنگ به ساز آید
 (۴) نان برون راند آدمی را از بهشت / نان مرا اندر بهشتی در سرشت

۸- در بیت زیر کدام آرایه‌های ادبی به کار رفته است؟

«ای لب لعلت ز آب زندگانی برده آب / ما ز چشم می‌پرستت مست و چشمت مست خواب»

- (۱) جناس تام - تلمیح - تشبیه
 (۲) جناس ناقص - تضمین - تشبیه
 (۳) مجاز - تکرار - جناس
 (۴) تکرار - تشبیه - ایهام

۹- در کدام گزینه همه‌ی حروف ذکر شده جزو حروف ربط نیستند؟

- (۱) وگر نه، هرچند، یا، بس که (۲) باری، خواه، اگر، بنابراین
 (۳) با وجود این، آله، تا، لیکن (۴) چون، مع هذا، از، با این حال

۱۰- معنای ردیف در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) اشکم چه دیده است که مانند خونیان / پیوسته دامن من پرغم گرفته است
 (۲) از وی متاب روی که مانند آفتاب / تیغ زبان کشیده و عالم گرفته است
 (۳) مسکین دلم که حلقه‌ی آن زلف تابدار / بگرفت و غافلست که ارقم گرفته است
 (۴) چون جام می‌گرفت نگارم زمانه گفت / خورشید بین که ماه محرم گرفته است

۱۱- کدام بیت فاقد «جمله‌ی وابسته» است؟

- (۱) صید از کمند اگر بجهد، بوالعجب بود / ورنه چو در کمند بمیرد عجیب نیست
 (۲) از خنده‌ی گل چنان به قفا اوفتاده باز / کو را خبر ز مشغله‌ی عندلیب نیست
 (۳) دانند عاقلان که مجانبین عشق را / پروای قول ناصح و پند ادیب نیست
 (۴) بگریست چشم دشمن من بر حدیث من / فضل از غریب هست و وفا در قریب نیست

۱۲- رابطه‌ی کلمات مشخص‌شده در همه‌ی ابیات به جز «تضاد» است.

- (۱) ز کفر زلفت ایمان می‌توان یافت / ز لعلت آب حیوان می‌توان یافت
 (۲) چون جغد بود اصلش کی صورت یاز آید؟ / چون سیر خورد مردم کی بوی پیاز آید؟
 (۳) چشم خون‌بارم اگر کوه گران پیش آید / بر سر آب روان افکندش همچون کاه
 (۴) گر سبک دل گشتم از رطل گران عبیم مکن / زان که در بزم سبک‌روحان سبکساران بسند

۱۳- در بررسی زنجیره‌ی سخن، معنای «شد» در کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) چون توانم شد از این‌جا که غمش موی‌کشان / دلم آورد و به زنجیر فرو بست این‌جا
- ۲) چو شد مواصلت و قرب معنوی حاصل / چه غم ز مدت هجران بیکران ما را؟
- ۳) شد جنگ و نظر آمد، شد زهر و شکر آمد / شد سنگ و گهر آمد، شد قفل و کلید آمد
- ۴) نشد از گوش دلم زمزمه‌ی نغمه‌ی چنگ / تا عنان دل شیدا بشد از چنگ مرا

۱۴- مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات تناسب ندارد؟

- ۱) به شب ز حلقه‌ی اهل گناه کن شبگیر / دلی چو آینه داری به زنگبار مخسب
- ۲) به که در دنبال دل باشم به هر جا می‌رود / من‌که صائب کعبه و بتخانه را گم کرده‌ام
- ۳) مدار از دامن دل دست اگر از کعبه جویانی / که در دنبال چندین رهزن و یک راهبر داری
- ۴) صورت بی‌صورت بی‌حد غیب / ز آینه‌ی دل تافت بر موسی ز جیب

۱۵- مفهوم بیت زیر با کدام بیت متناسب است؟

«رزق هر چند بی‌گمان برسد / شرط عقل است جستن از درها»

- ۱) هر شب کواکب کم کنند از روزی ما پاره‌ای / هر روز گردد تنگ‌تر سوراخ این غربال‌ها
- ۲) از دانش آن چه داد کم زرق می‌نهاد / چون آسمان درست حسابی ندید کسی
- ۳) رزق ما آید به پای میهمان از خواب غیب / میزبان ماست هرکس می‌شود مهمان ما
- ۴) چون شیر مادرست مهتیا اگرچه رزق / این جهد و کوشش تو به جای مکیدن است

۱۶- کدام دو بیت با یکدیگر تناسب ندارند؟

- ۱) قطره‌ای از قلمز توحید باشد هر دلی / دست رد بر هیچ مخلوقی منه گر واصلی
- کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست / که دون همتانند بی‌مغز و پوست
- ۲) چون نام بد و نیک همی از تو بماند / پس به ز نکونامی ما را هنری نیست
- غم و شادمانی نماند ولیک / جزای عمل ماند و نام نیک
- ۳) گر سر نیکی نداری پایت از بدها بکش / تاج را گر زر نباشی بند را آهن مباش
- رأفت یاران نباشی آفت ایشان مشو / سیرت حق چون نباشی صورت باطل مباش
- ۴) کسی بندیان را بود دستگیر / که خود بوده باشد به بندی اسیر
- انتقام از دشمن عاجز به نیکی می‌کشم / می‌کنم سرسبز خاری را که در راه من است

۱۷- کدام گزینه با بیت «وگر توفیق او یک سو نهد پای / نه از تدبیر کار آید نه از رای» تناسب مفهومی دارد؟

- ۱) تغییر قضا به هیچ رو ممکن نیست / هرچند که این گروه تدبیر کنند
- ۲) چون حسن عاقبت نه به رندی و زاهدیست / آن به که کار خود به عنایت رها کنند
- ۳) ای نهاده پای همت بر سر اوج سما / وی گرفته ملک حکمت گشته در وی مقتدا
- ۴) پس غنیمت دار آن توفیق را / چون بیایی صحبت صدیق را

۱۸- مفهوم کدام بیت در مقابل آن درست است؟

- ۱) مبر با خود به زیر خاک این مار سیه صائب / همین‌جا نامه‌ی خود را بشو تا چشم تر داری: (ترک نفس)
- ۲) چیزی به روی هم نهدادیم در جهان / جز دست اختیار که بر هم گذاشتیم: (تلاش)
- ۳) در بیابان عدم بی‌توشه رفتن مشکل است / نیستی در فکر تخم‌افشانی ای دهقان چرا؟: (فنا)
- ۴) نبود نقش دو عالم که رنگ الفت بود / زمانه طرح محبت نه این زمان انداخت: (عشق ازلی)

۱۹- مفهوم بیت «با زمانی دیگر انداز ای که پندم می‌دهی / کاین زمانم گوش بر چنگست و دل در چنگ نیست» در کدام ابیات آمده است؟

- الف) چون خامه‌ی سبک مغز از بی‌حضورى دل / شد بیش روسیاهی در هر سجود ما را
- ب) صائب از پند و نصیحت غفلت من بیش شد / نیست زین خواب گران امید بیداری مرا
- ج) هیچ ساز از دل‌نوازی نیست سیر آهنگ‌تر / چنگ را بگذار قانون محبت ساز کن
- د) نیک خواهانم نصیحت می‌کنند / خشت بر دریا زدن بی‌حاصل است
- هـ) نمی‌رود که کمندش همی‌برد مشتاق / چه جای پند نصیحت‌کنان بیهده‌گوست؟

۴ - د - الف

۱ - هـ - د (۲) ب - الف (۳) ج - ب

۲۰- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) اگر عزّ و جاه است وگر ذلّ و قید / من از حق شناسم نه از عمرو زید
- ۲) بلند آن سر که او خواهد بلندش / نژد آن دل که او خواهد نژدش
- ۳) زمانه کرد چو چوگان، خمیده پشت و نژد / مرا که گوی زمانه به خم چوگان بود
- ۴) به عرش پایه‌ی عالی به فرش پایه‌ی پست / ز روی مصلحت و رای مصلحت‌دان داد